

Sag: 1151-2006005595

Dokumentnr.:

Tidl. udvalgsbehandlinger: 2007-598181

NOTAT: Status og evaluering af borgerrettede åbne rygestoptilbud i 2007

Nærværende notat har til formål at give en status, evaluering og erfaringsopsamling af de borgerrettede åbne rygestoptilbud i 2007.

Fra Den nationale Rygestopbase foreligger der nu data fra hele året 2007 på de borgerrettede rygestopkurser i Ballerup Kommune. Databasen indeholder svar på spørgsmål, som hver deltager har besvaret ved start og afslutning af kursus samt ved opfølgning 6 måneder efter afslutning.

Der har i alt været afholdt 9 rygestopkurser med i alt 125 tilmeldte deltagere, hvoraf 95 har besvaret spørgeskemaer ved start og slut. I opfølgningsinterview 6 måneder efter kursusafslutning har 75 deltaget.

Af de 125 borgere har 50 gennemført kursus, heraf var 37 røgfri ved kursusafslutning.

Efter 6 måneder var 13 % stadig røgfri og 39% havde nedsat deres tobaksforbrug med min. 50 % og /eller været røgfri de seneste 14 dage.

Nedenstående tabel viser et udsnit af data fra rygestopbasen. Ballerup Kommune kan delvist sammenlignes med data fra landet som helhed, idet der gøres opmærksom på, at de nationale data strækker sig over en længere periode, nemlig på lidt over 2 år, fra 1. januar 2006 til 1. april 2008.

Tabel 1: Data fra borgerrettede rygestopkurser

	Ballerup Kommune i %	Hele Landet i %
1) Har gennemført kursus	53	59
2) Røgfri ved kursusafslutning	39	50
Opfølgning efter 6 måneder:		
3) Røgfri efter 6 måneder	13	16
4) Reduceret tobaksforbrug med minimum 50 % efter rygestopkurset	19	9
5) Været vedvarende røgfri eller røgfri de seneste 14 dage	20	19
6) I erhverv	43	71
7) Ikke i erhverv	57	29
8) Interesseret i nyt rygestoptilbud af dem der ikke er røgfri efter 6 mdr.	37	32

	År	År
9) Gennemsnitsalder	58,3	47,9
10) År som ryger	37,8	29,4

Tabel 2: Deltagernes tilknytning til arbejdsmarkedet

	Deltagere Ballerup, i %	Deltagere hele landet, i %
I erhverv:	43	71
Selvstændig erhvervsdrivende	3	3
Funktionær eller tjenestemand	21	32
Faglært arbejder	6	14
Specialarbejder eller ufaglært arbejder	4	11
Lærling / elev	0	1
Anden beskæftigelse	8	10
Ikke i erhverv	57	29
Hjemmegående (husmor)	1	1
Førtidspensionist	9	8
Pensionist	34	8
På efterløn	7	4
Arbejdsløs	0	2
På kontanthjælp	1	1
Studerende, skoleelev	2	2
På orlov (barsel, uddannelse mv.)	0	0
Andet	2	2

Resultater

I Ballerup har over halvdelen af tilmeldte borgere (53 %) gennemført kursus, hvilket lægger sig forholdsvis tæt op ad landet som helhed (59 %).

Gennemførelsesprocenten mht. til at være røgfri efter 6 måneder er lavere i Ballerup end på nationalt plan. Til gengæld er de samlede effekter af kursusdeltagelse relativt højere i Ballerup end på landsplan, idet 52 % af deltagerne har reduceret deres tobaksforbrug eller helt ophørt med at ryge, sammenlignet med landet, hvor der er positiv effekt for 44 %. Det er et meget tilfredsstillende resultat, idet det viser, at borgerne ikke mister motivationen, selvom det ikke lykkes for dem at blive røgfri efter deltagelse på kursus.

På landsplan er der dog relativt flere borgere, der helt er ophørt med at ryge end i Ballerup.

Borgersammensætningen på kurserne i Ballerup og på nationalt plan er noget forskellig. Med hensyn til gennemsnitsalder er borgerne i Ballerup ca. 10 år ældre

end på landsplan, og de har også røget i væsentligt flere år. Hertil kommer at der er flere borgere udenfor arbejdsmarkedet i Ballerup end i landet som helhed.

I forhold til Sundhedsprofilerne for Ballerup findes den største andel af storrygere samt folk med generel usund livsstil blandt borgere udenfor arbejdsmarkedet. Det er således lykkedes via rygestopkurserne at få kontakt til denne gruppe med tungere rygevaner. I forhold til den sociale ulighed i sundhed er det ligeledes også lykkedes Ballerup at få kontakt med mere sårbare borgergrupper.

Ifølge Kræftens Bekæmpelse anslås det at succesraten for vedligeholdelse af rygestop efter 1 år er ca. på 30 %, samt at ca. 2/3 af storrygere (over 15 cigaretter dagligt) deltager på 2 eller flere rygestopkurser, før det lykkes for dem at blive røgfri.

Resultaterne fra Ballerup viser, at selvom det ikke er lykkedes for alle deltagere at blive røgfri gennem et enkelt kursus, så har borgerne fortsat en høj grad af motivation. 37 % af dem, der ikke er røgfri efter 6 måneder, ønsker nemlig et nyt rygestoptilbud, hvor det kun drejer sig om 32 % på landsplan. Det er meget positivt i forhold til, at man forventer en lavere succesrate hos de mere sårbare grupper med mange års tobaksforbrug.

Konklusion og erfaringsopsamling

Samlet set er resultaterne således tilfredsstillende. På denne baggrund bør de åbne kursustilbud fortsat udbydes.

Muligheden for at udbyde opfølgningskurser har været begrænset i en periode pga. af mangel på rygestopinstruktører fra Folkesundhed København. S&F vil afdække mulighederne igen. Erfaringerne fra landsplan viser, at der kan forventes god effekt af sådanne opfølgningskurser.

Sundhedsprofilerne viser, at der er relativt flere rygere blandt de yngre årgange. Disse aldersgrupper har i mindre grad tilmeldt sig rygestopkurserne. Det formodes bl.a. at skyldes en travl hverdag med små børn, enlige forældre, utilstrækkelig PR af tilbuddet ude i lokalområderne samt manglende overskud for at skulle af sted til en anden bydel om aftenen.

For at tilgodese de yngre årgange både i og udenfor arbejdsmarkedet er S&F påbegyndt en afklaring af muligheder for afholdelse af rygestopkurser i samarbejde med lokale frivillige klubber, foreninger og lign. i boligmiljøerne. S&F har bl.a. fokus på dem, der annoncerer deres aktiviteter m.m. i de lokale boligforeningsblade. Det påtænkes endvidere i efteråret 2008 at afklare muligheder for samarbejde med virksomhederne omkring tilbud af rygestopkurser.